

Diplomáciai védelem a nemzetközi kapcsolatokban

NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK SZAK

11. Diplomáciai védelem az államok gyakorlatában

Schiffner Imola

Projekt azonosító: *EFOP-3.6.2-16-2017-00007*

„Vitam impendere vero”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tanulási útmutató

Tananyag hossza: 7 dia

Tartalom:

A lecke bemutatja néhány kiemelt, jellegzetes elemeket mutató államok gyakorlatát a diplomáciai védelem kapcsán.

Áttekintésre szánt javasolt minimum időtartam: 15 perc

Tanulásra szánt javasolt minimum időtartam: 25 perc

A tananyaghoz **olvasólecke kapcsolódik** és **önellenőrző** kérdések egészítik ki, amelyek az olvasólecke végén találhatóak.

A témakör vázlatja

1. Általános megközelítés
2. Franciaország gyakorlata
3. Nagy Britannia gyakorlata
4. Németország gyakorlata
5. Egyéb (Magyarország)

„Vitam impendere vero”

Az államok gyakorlatáról általában

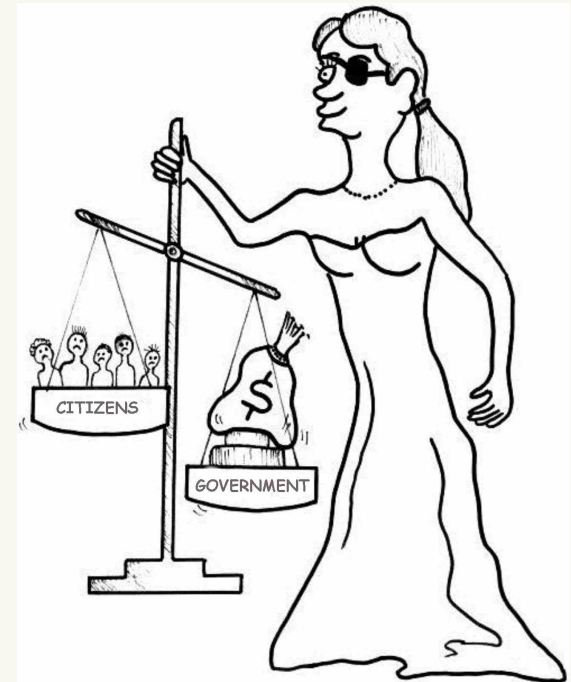

“A nemzetközi jog nem tiltja, hogy az államok kötelezettséget vállaljanak

- ❖ Az állam szuverenitásába tartozó kérdés
- ❖ Minden esetben az államok *diszkrecionális joga*, változó igényérvényesítési lehetőségekkel.
- ❖ *korlátozott* diszkrecionális jog felé?

állami gyakorlat forrásai:

- ❖ az állam alkotmánya+ egyéb kormányzati iránymutatások
- ❖ a Nemzetközi Jogi Bizottság kodifikációjára érkezett nyilatkozatok
- ❖ az állam bírói joggyakorlata

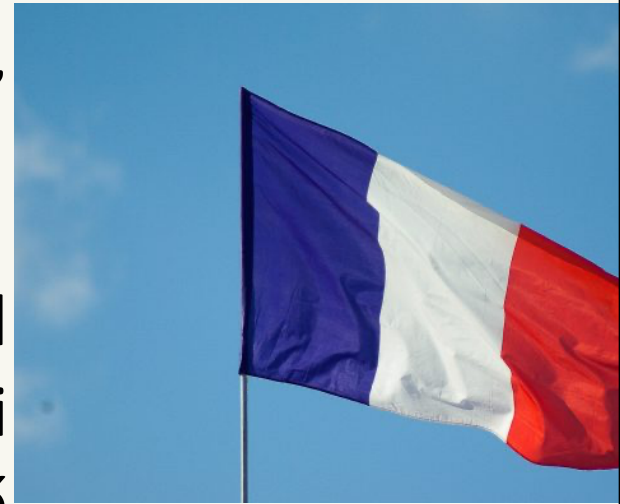
„Vitam impendere vero

Az államok gyakorlata-Franciaország

ABSZOLÚT DISZKRECIONALITÁS

- ❖ A diplomáciai védelemről való döntés - acte de gouvernement (kormányzati aktus/döntés)
- ❖ az állampolgárnak nincs alanyi joga a védelemre, a kormány kizárólagos hatásköre a döntés, más hatalmi ágaknak, különösen a bíróságoknak nincs felülvizsgálati joga

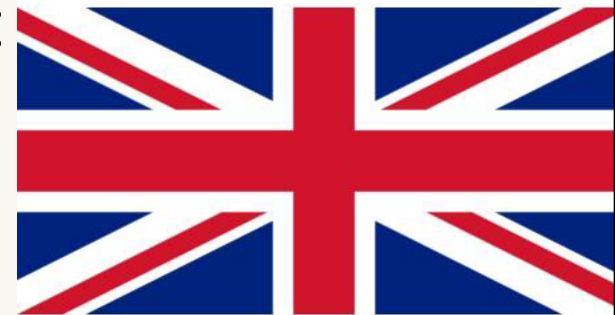
REFORM

- ❖ Különválasztották a külügyi hatalom gyakorlásával összefüggésben levő és az attól elválasztható kormányzati döntéseket → a külügyi hatáskör gyakorlásával összefüggő döntések **továbbra sem felülvizsgálhatók**, így a diplomáciai védelemről való döntés se.

RELATÍV DISZKRECIONALITÁS

- ❖ Létezik egy hivatalos kormány állásfoglalás → *1985. Rules Applying to International Claims*
- ❖ A nemzetközi jog általános szabályaihoz igazodik, néhány pontban (kettős állampolgárság) szigorúbb feltételeket határoz meg
- ❖ A diplomáciai védelemről való döntés politikai jellegű, nem jogi kötelezettség

VISZONT

a kormány döntése a bíróság által felülvizsgálható →

Az államok gyakorlata-Nagy-Britannia

JOGESETEK

❖ Abbasi-ügy (R (Abbasi) v Foreign Secretary [2002])

Guantanamo-i fogvatartás:

A brit kormány elutasította a diplomáciai védelmet → **bírói felülvizsgálat**: *“minden állampolgár természetes elvárása lehet az, hogy alapjogainak külföldön történő megsértése esetén a kormány ne hagyja őt cserben, de legalább abban bízhatson, hogy a kormány figyelembe veszi a védelem iránti kérelmét és jogait.”*

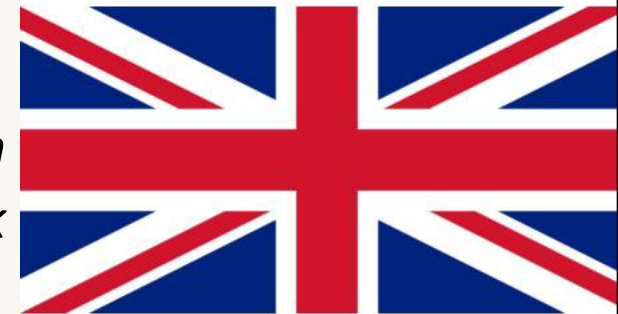
❖ Al-Rawi and Others 2006

“Az államnak még a kínzás és más súlyos emberi jogi jogsértés lehetsége esetén sincs kötelezettsége a diplomáciai védelem nyújtására. (...) a kérés, és az érdekek megfontolásával is eleget tesz kötelezettségének.”

❖ Zaghari-Ratcliffe-case 2019

kettős állampolgárnak nyújtott diplomáciai védelem

“Amennyiben a diplomáciai védelem feltételei teljesülnek a kormány megfontolja a diplomáciai védelem nyújtását, az állampolgár jogos elvárása pedig az lehet, hogy kérését figyelembe veszik és minden releváns szempontot mérlegelnek.”

„Vitam impendere vero

Az államok gyakorlata-Németország

OBJEKTÍV JOGI KÖTELEZETTSÉG

- ❖ Részletes szabályozás, klasszikus alkotmányos hagyományok, és törvényi rendelkezések határozzák meg
- ❖ alkotmányban kifejezett rendelkezés nincs, de az *Alkotmány 1. cikke: az emberi méltóság sérthetetlen, melyet az állam védelmez.*

VISZONT

- ❖ Az egyén ezen jogosultsága nem teremt kötelezettséget az államnak a diplomáciai védelem nyújtására, továbbra is diszkrecionális joga. **DE**
- ❖ az Alkotmány 19. cikke szerint a kormány *emberi jogot sértő döntései bíróságon támadhatók*, és a BGB 839.cikke alapján *kártérítés* jár, ha a mérlegelés során nem megfelelően vették figyelembe az egyén érdekeit.

„Vitam impendere vero

DISZKREACIONALITÁS?

- ❖ Az **Alaptörvény XXVII.cikk konzuli védelmet** biztosít az állampolgárok számára
- ❖ A diplomáciai védelem nyújtása az *állam abszolút diszkrecionális joga*, gyakorlása a nemzetközi jog releváns szabályai alapján történik.
- ❖ Tóásó-ügy

- *A tananyagban felhasznált képek online megtalálhatók és szabadon hozzáférhetők.
- *A tananyag kizárólag oktatási célból készült.
- *A tananyag a Szerző saját szellemi terméke, forrásként az adott tárgyhoz megjelölt kötelező irodalmi források kerültek felhasználásra.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.

„Vitam impendere vero”

SZÉCHENYI

2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE